

Pripravme si

MIESTNY PROJEKT!!

iuventa

OBSAH)

			- 7
OBSAH /		Vlastné prostriedky organizácie	16
		Príspevok organizácie	16
		Vlastné aktivity	16
ÚVOD	3	Nefinančné príspevky	16
		Sponzori	17
Neexistuje univerzálny recept	3	Príspevky účastníkov	17
Napísať projekt nie je všetko	3	Grantové programy	17
Co je vlastne projekt?	3	Grantový program je súťaž Kde získať informácie	12
Pred tým než sa to vôbec začne	4	Kae ziskat informacie Konzultácia s administrátorom	18
Nápad	4	Ako žiadať o podporu	18
Čo vlastne chceme?	4	List sponzorom	18
Základné otázky	5	Pred návštevou sponzora	15
Čo si o tom myslia ostatní?	6	Pozor! My nežobreme!	15
Nám podobné projekty	6	Po získaní sponzorstva	20
Do projektu nikdy nie sám!	6	Projeki sa stáva realitou	2
Písomná forma projektu	7	Flexibilita po celý čas	21
• •	7	Byť pripravený nie je na škodu!	21
Vhodný názov Anotácia projektu	s		21
Informácie o predkladateľovi	8	Hurá! Máme problém	24
Informácie o preukladatelovi Informácie o partnerovi	9	My ako účtovníci? Nemožné!	
Téma projektu	10	Zriadenie účtu	24
Ciele projektu	10	Propagácia priebehu projektu	24
Program / Metodický opis projektu	11	Hodnotíme	25
Rozpočet	12	Blíži sa koniec projektu	25
Jeden tip navyše!	12	Kruh sa nikdy nekončí	z
Projekt nemusí byť problém	13		
Propagácia nášho projektu	13	Prílohy:	2
Načo ju vlastne potrebujeme?	13	O luvente	2
Ako začať s propagáciou	13	Eurodesk	2
Aké formy propagácie môžeme použiť	15	Aktuálne grantové ponuky	2

Odkiaľ na to vezmeme?

ÚVOD

Neexistuje univerzálny recept

Niektorí ľudia možno dúfajú, že v tejto publikácii nájdu konkrétny a univerzálny recept na **KAŽDÚ** aktivitu. Budú pravdepodobne sklamaní. Taký návod ešte nikto dlho nenapíše. Čo sa v tejto publikácií dá určite nájsť, sú skúsenosti a nápady ľudí, ktorí už nejeden projekt napísali i zrealizovali. Práve oni tvrdia, že príprava a realizácia projektu je proces, v ktorom platia jasné zásady. Ak sa dodržia, znamenajú spravidla úspech celej aktivity pre jej organizátorov. Práve tieto zásady sme sa pokúsili zozbierať a dať na papier s tým, že môžu pomôcť najmä skupinám mladých ľudí alebo začínajúcim vedúcim mládežníckych skupín. Veď múdri sa poučia nie z vlastných chýb, ale najmä zo skúseností ostatných.

Napísať projekt nie je všetko

Pomerne častým omylom je názor, že projekt sa začína jeho napísaním. Na Slovensku sa pod termínom "projekt" vždy rozumie žiadosť o finančný príspevok od rôznych oficiálnych donorov. Ak ale hovoríme o projekte ako o sérií aktivít, ktorý má navyše priniesť rozvoj a skúseností tým, ktorí ho realizujú - je to dlhodobý proces (pozri graf Životný cyklus projektu). "Napísanie" projektu je niekde v jeho štvrtine. O tom, čo by malo byť PRED "napísaním", ako napísať projekt, čo robiť POČAS projektu a čo PO jeho skončení - to nájdete práve v tejto publikácii.

Čo je vlastne projekt?

"Projekt" je veľmi moderné slovo, ale v skutočnosti je to vlastne plán práce, ktorý opisuje to, aká je súčasná situácia a aká bude, ak projekt ukončíme. Projekt je súhrn informácií: prečo projekt robíme, pre koho, s kým, kto nám pomôže, ako získame prostriedky, kedy kto čo urobí a podobne. Projekt = plán, pomôže organizátorom pri ujasnení si svojich vlastných myšlienok, pomôže pri propagácií, prinúti zamyslieť sa nad rôznymi situáciami.

PRED TÝM, NEŽ SA TO VÔBEC ZAČNE...

Nápad

Existuje veľa dôvodov na tvorbu miestneho projektu: chceme nacvičiť divadlo, upraviť miestny park, zorganizovať výstavu, vydávať časopis alebo urobiť prieskum o názoroch mladých ľudí na možnosti trávenia voľného času vo svojom okolí. Priam vidíme pred sebou celkový výsledok. Aj keď máme vlastné finančné zdroje, (a to by sme boli dozaista jedni z mála na Slovensku!), potrebujeme plán.

To je presne ten správny čas uvažovať nad **PROJEKTOM**.

Čo vlastne chceme?

Na začiatku je dôležité si definovať, čo vlastne chceme urobiť a zorganizovať. Zvlášť skupiny mladých ľudí majú problémy **JASNE** a **ZROZUMITEĽNE** definovať podstatu projektu.

Nie raz sme počuli:

"My sa stretávame....chceli by sme niečo také....čo sa aj ostatným bude páčit...aj sme už o tom hovorili s naším "starostom....sme študenti...ale aj takí čo už robia....a veľmi by sme to chceli..."

CHÁPETE, ČO TÍTO MLADÍ ĽUDIA VLASTNE CHCÚ???

Realizácia projektu do úspešného konca je zdĺhavý proces. Ešte veľakrát budeme vysvetľovať rodičom, priateľom, médiám a ostatným záujemcom o čo ide v našom projekte.

Preto musíme vedieť vysvetliť jednoduchým spôsobom podstatu projektu. Napr.:

"Sme skupina priateľov (študentov aj pracujúcich) z nášho sídliska a chceme pripraviť výstavu fotografií amatérskych umelcov...nacvičiť divadlo...zriadiť voľnočasový klub..."

Základné otázky

Ak sme rozhodnutí, že ideme zrealizovať nejakú predstavu, mali by sme si odpovedať na niekoľko základných otázok.

Kto?	Aká sme skupina? Kto ju tvorí? Sme v niečom špecifickí? Aké máme záujmy? Čo nás spája?	Organizátor
Čo?	Čo chceme dosiahnuť? Čo bude výsledkom nášho projektu?	Podstata
Prečo?	Prečo do toho ideme? Prečo to chceme urobiť? Čo sa zmení? Chceme byť nositeľmi čoho? Čo chceme dosiahnuť? Ako to odmeriame? Aké úlohy si dávame?	Cieľ
Pre koho?	Robíme to sami pre seba? Alebo je aj iná skupina ľudí, ktorá z projektu priamo niečo získa?	Cieľová skupina
Ako?	Čo presne musíme urobiť, aby sme dosiahli čo chceme a aby sme splnili úlohy?	Program
Kedy?	Kedy je začiatok a kedy koniec?	Časový rámec
Kde?	Kde sa to celé bude konať? V akých priestoroch?	Miesto realizácie projektu
S kým? Máme možnosť získať nejakých partnerov nášho projektu? S kým budeme spolupracovať?		Partneri
Za koľko?	Čo nás to celé bude stáť?	Výdaje
Odkial?	Odkiaľ na to zoberieme peniaze? Poznáme nejaké firmy, spon- zorov, grantové programy? Vieme si na to sami zarobit?	Príjmy

Čo si o tom myslia ostatní?

Nikto nie je ostrovom. Všetci žijeme v určitých skupinách, komunite. Skúsení projektoví manažéri nám potvrdili, že úspech projektu záleží aj na podpore a súhlase okolia. Preto je nevyhnutné urobiť si prieskum. Najprv v skupine a najbližšom okolí: rodina, priatelia, učitelia v škole. Je dôležité venovať prieskumu dostatok času a starostlivo si poznamenať všetky názory a ich autorov. Určite budeme počuť aj záporné názory, ale nedáme sa nimi odradiť. Zvlášť ak vieme, že ide o dobrú vec.

Nám podobné projekty

Ak vieme, že niekto s podobným projektom už na Slovensku existuje, určite ho vyhľadáme. Pozrieme sa "na mieste činu", ako projekt vyzerá, spýtame sa na financovanie, rôzne grantové programy, problémy počas prípravy a realizácie.

VEĎ NIEKTORÝCH CHÝB SA MÔŽEME ZÍSKANÍM RÔZNYCH TIPOV A NÁPADOV VYVAROVAŤ.

Do projektu nikdy nie sám!

Nie nadarmo sa hovorí: "V jednote je sila". Určite väčšina dobrých, zaujímavých, tvorivých a prospešných projektov vzniká z iniciatívy nadšených jednotlivcov. Chybou je, ak to na jednotlivcovi aj zostane. Veľakrát to nie je preto, že by sa nenašli ochotní a obetaví ľudia - iniciátor nápadu nikoho nepustí k aktivite. A tak zostane sám.

Už STE ISTE POČULI ARGUMENTY:

kým sa všetci dohodneme, už to mohlo byť hotové!

všetci by len diskutovali a robiť nemá kto!

každý to chce riadiť!

nasľubujú a nesplnia!

bol to môj nápad a nedám si ho nikým "pokaziť"!

atď., atď...

V tíme sa viac diskutuje, musí sa vyhovieť viacerým požiadavkám, robia sa kompromisy. Šikovný organizátor projektu musí rátať s takýmto procesom. Je potrebný čas, aby sa každý člen tímu stotožnil s názorom a prijal ho za vlastný.

Len vtedy sa dá hovorit o tímovej dohode a tímovom duchu. Ak ste ešte nezažili ten pocit nadšenia a nápadov a samozrejme aj napätia, zábavy a zdravého sútaženia v skupine priateľov, ktorí majú rovnaký cieľ - asi neviete o čom hovoríme.

Verte nám, že to stojí za to.

Pre úspech projektu je teda dôležité osloviť a nadchnúť skupinu ľudí, ktorí si vezmú našu ideu za svoju a sú ochotní na nej ďalej pracovať. V prípade, že jeden z tímu nemôže na projekte pracovať - nahradí ho iný člen. A o tom to je - udržať projekt životaschopný. A preto nemôže byť postavený len na jednom človeku.

Písomná forma projektu

Vypracovať písomný projekt (= plán) má jednu výhodu. Prinúti nás to zamyslieť sa nad všetkými detailmi. Navyše - je to základ každej žiadosti o finančný príspevok z rôznych zdrojov: sponzori, granty, verejnosť.

Z AKÝCH ČASTÍ SA TEDA SKLADÁ KAŽDÝ PÍSOMNÝ PROJEKT?

- Názov
- Anotácia / popis projektu
- Informácie o predkladateľovi
- Informácie o partnerovi
- Téma a ciele
- Program/ Metodický opis projektu
- Rozpočet

Vhodný názov

Názov musí zaujať, ale má zároveň aj povedať, aká je základná myšlienka projektu.

PRÍKLAD: VŠETCI SME Z JEDNÉHO ČESTA K POROZUMENIU - PROJEKT INTEGRÁCIE TELESNE POSTIHNUTEJ MLÁDEŽE DO ZDRAVEJ SPOLOČNOSTI. ZOOM 2000 - PROJEKT MLADÝCH FOTOGRAFOV ROVNAKÉ ŠANCE PRE VŠETKÝCH - PROJEKT NÁRODNOSTNEJ MENŠINY INÉ PRÍKLADY: PRETANCUJ ŽIVOTOM, ZACHRÁŇME HOLÍČSKY HRAD A POD.

Anotácia (opis) projektu

je úzko spojená s podstatou projektu, len navyše obsahuje aj najzákladnejšie ciele a dopad na účastníkov alebo komunitu ako aj následné aktivity celého projektu.

PRÍKLAD:

"PÄTČLENNÁ SKUPINA MLADÝCH ĽUDÍ Z ORGANIZÁCIE CESTY,
CHCE ZORGANIZOVAŤ AKTIVITY PRE MLÁDEŽ Z DETSKÉHO DOMOVA PO DOBU
TRVANIA 3 MESIACOV. ÚČASTNÍCI - DETI Z DETSKÝCH DOMOVOV SA MÔŽU
ZAPOJIŤ DO AKTIVÍT Z OBLASTI ĽUDOVÝCH REMESIEL, TVORBA JEDNODUCHÝCH
MODELOV, NETRADIČNÉ ŠPORTY, TURISTIKA A SPOZNÁVANIE PRÍRODNÝCH
A KULTÚRNÝCH PAMÄTIHODNOSTÍ ORAVY. CHCEME POSKYTNÚŤ MLÁDEŽI
Z DETSKÉHO DOMOVA V BYSTREJ A OSTATNÝM MLADÝM ĽUĎOM MOŽNOSŤ
VYUŽÍVAŤ ZMYSLUPLNE A TVORIVO VOĽNÝ ČAS, NÁJSŤ SI NOVÝCH PRIATEĽOV,
ZÍSKAŤ ZRUČNOSTI A SCHOPNOSTI PRI RÔZNÝCH AKTIVITÁCH, PRISPIEŤ
K INTEGRÁCII OBOCH SKUPÍN MLÁDEŽE AKO AJ PÔSOBIŤ PREVENTÍVNE PROTI
KRIMINALITE A RÔZNÝM TYPOM ZÁVISLOSTÍ"

Informácie o predkladateľovi projektu

Táto časť nesmie obsahovať žiaden chybný údaj. Je lepšie si dvakrát overiť všetky údaje skôr, než definitívne projekt odošleme niektorému administrátorovi grantového programu alebo nádejnému sponzorovi.

KAŽDÁ NESPRÁVNA INFORMÁCIA TOTIŽ ZNIŽUJE DÔVERYHODNOSŤ PREDKLADATEĽA.

PATRIA IU INFORMÁCIE AKO:

- celý názov organizácie, združenia, skupiny bez skratiek
- **adresa**
 - meno kontaktnej osoby (ktorá môže podať informácie o projekte)
- meno zodpovednej osoby (štatutárny zástupca)
 - všetky typy kontaktov (telefón, fax, e-mail,)
- krátka charakteristika skupiny

lde najmä o informácie o skupine, ktorá bude priamo projekt organizovať a nie o organizáciu ako celok, najmä ak ide o organizáciu s celoštátnou pôsobnosťou (všetci vieme čo je centrum voľného času alebo Slovenský Skauting, ale informácia o našom klube pri CVČ alebo skupine je tiež dôležitá).

VÄČŠINA GRANTOVÝCH PROGRAMOV VYŽADUJE STANOVY, ZRIAĎOVACIU LISTINU ALEBO ŠTATÚT.

Je dobré priložiť aj nejaký leták o činnosti alebo o organizácii, výstrižky z novín, odporúčacie listy, záverečné správy z predchádzajúcich projektov, výročné správy a pod.

V RÁMCI CHARAKTERISTIKY SKUPINY JE POTREBNÉ UVIESŤ, AK MEDZI SVOJIMI ČLENMI MÁME TELESNE A MENTÁLNE POSTIHNUTÝCH, NEZAMESTNANÝCH, MENŠINY, MLÁDEŽ Z MALÝCH OBCÍ A MIEST A POD.

Informácie o partnerovi

Typ informácií bude podobný ako pri informáciách o predkladateľovi. Je potrebné priložiť aj oficiálne potvrdenie partnera podieľať sa na všetkých fázach projektu (príprave, realizácii aj hodnotení). Sú partneri, respektíve inštitúcie, ktoré môžu spolupracovať len v určitej časti alebo fáze projektu. Ak s nami spolupracujú partnerské organizácie alebo skupiny, zaradíme ich do zoznamu spoluorganizátorov a uvedieme, čím prispejú do celkového projektu.

PRÍKLAD

Mestské kultúrne stredisko (referencie podá p. Haluška, tel. číslo 015/456819) - poskytujú priestory na propagačnej ploche a v mestskom rozhlase ako aj ozvučovaciu techniku na časť projektu.

To, čo je NAOZAJ dôležité, prichádza práve TERAZ!

Téma projektu / Motivácia

Tematické zameranie môže byť vyjadrené len vymedzením oblasti, v ktorej projekt bude pôsobiť. V niektorých grantových programoch, ktoré majú vlastné formuláre žiadostí o finančný príspevok, sú už tematické oblasti priamo určené, a vtedy si stačí len vybrat. V niektorých prípadoch je potrebné zhrnúť tému vlastnými slovami. V tejto časti sa niekedy očakáva aj opis potrieb alebo východísk prez projekt.

PRÍKLAD:

TEMATICKÉ ZAMERANIE NÁŠHO PROJEKTU JE OBLAST MODERNÉHO TANCA/ EN VIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY/ NEZAMESTNANÁ MLÁDEŽ A POD.

Ciele projektu

Nie ie dobre stavať si priveľmi široké ciele - nedajú sa dosť dobre skontrolovať a úprimne povedané - často ani splniť. Porozmýšľame, čo je ešte v našich silách splniť a čo je len naša túžba dosiahnut. Určite sa porozprávame s ľuďmi, o ktorých vieme, že majú skúsenosti s písaním projektov. Pomôžu nám definovať ciele nášho projektu.

Ciele je potrebné podať v čo najväčšej členitosti - najlepšie v odrážkach (budeme začínať vetu slovesom - pôsobí to dobre a zrozumiteľne).

CIELE SA ZVYČAJNE DELIA NA VŠEOBECNÉ A ŠPECIFICKÉ.

NAPRÍKLAD:

(PROJEKT, KTORÝ CHCE VYČISTIŤ OKOLIE MESTA OD SKLÁDOK A UPRAVIŤ PRIESTORY.)

ŠPECIFICKÉ CIELE NÁŠHO PROJEKTU:

- VYHĽADAŤ A LOKALIZOVAŤ ČIERNE SKLÁDKY NA ÚZEMÍ MESTA
- UPOZORNIŤ ZODPOVEDNÉ MIESTA A NAVRHNÚŤ MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE
 - VŠEMOŽNE POMÔCŤ KONKRÉTNOU BRIGÁDNICKOU ČINNOSŤOU
- UPRAVIŤ PRIESTRANSTVÁ NA MALÉ ŠPORTOVÉ PLOCHY A JEDNODUCHÉ THRISKÁ

VŠEOBECNÉ CIELE:

- ZLEPŠIŤ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V OKOLÍ MESTA
- 📕 PONÚKNUŤ VEREJNOSTI (NAJMÄ MLADÝM ĽUĎOM A MLADÝM RODINÁM) PRIESTORY NA VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY
 - 📕 ZVÝŠIŤ ZÁUJEM VEREJNOSTI O OTÁZKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A O TO, AKO MÔŽU SAMI OVPLYVŇOVAŤ RIEŠENIE TEITO PROBLEMATIKY

Program projektu / Metodický opis aktivít

Program je časový plán: kde začneme a kde skončíme, čo presne sa urobilo pred projektom, v priebehu projektu a čo sa plánuje urobiť po ňom.

Je dôležité v každej časti projektu zahrnúť hodnotiace aktivity a propagáciu projektu.

PRÍKLAD

PROGRAMU (A METODICKÉHO OPISU ZÁROVEŇ) (OPÄŤ "NÁŠ" PROJEKT O ČIERNYCH SKLÁDKACH)

PRÍPRAVA PROJEKTU:

JANUÁR - APRÍL:

ZISTÍME PRÁVNE/LEGISLATÍVNE POSTUPY, KTO JE ZODPOVEDNÝ A MÔŽE RIEŠIŤ PROBLÉM ČIERNYCH SKLÁDOK

ZNAPUJEME OKOLIE MESTA A NA MAPE VYZNAČÍME POSTIHNUTÉ LOKALITY

VYHLADÁME ODBORNÍKOV (STAVBÁRA, ARCHITEKTA), KTORÍ NÁM PORADIA, AKÝ TYP IHRÍSK/ŠPORTOVÍSK SA HODÍ NA UVOLNENÚ LOKALITU (AK MÁME MENO. UVEDIEME. KTO BUDE S NAMI SPOLUPRACOVAŤ)

PRIPRAVÍME LETÁKY A VSTUPY DO MÉDIÍ, POSTERY S MAPOU, KDE BUDÚ VYZNAČENÉ MIESTA ČIERNYCH SKLÁDOK S VÝZVOU O SPOLUPRÁCU PRE VEREJNOSŤ

PREVEDIEME KAMPAŇ (NA ULICI, V MESTE, ŠKOLY, ÚRADY) A OSLOVÍME FIRMY, KTORÉ NÁM POMÔŽU (AK VIEME NÁZVY - UVEDIEME ICH)

REALIZÁCIA PROJEKTU:

(TU OPÍŠEME POSTUP A OBSAH AKTIVÍT - AJ TERMÍNY - AKO BUDÚ PREBIEHAŤ) MÁJ - JÚN:

PRÁCE NA ODSTRAŇOVANÍ SKLÁDOK (NAKLADANIE, ODVOZ, ČISTENIE),
PRÍSPEVOK DO MÉDIÍ

JÚL - AUGUST:

ÚPRAVA PLOCHY (ZAROVNÁVANIE, BETÓNOVANIE, ASFALT, OSÁDZANIE BRÁNOK A KOŠOV...), HODNOTENIE RAZ ZA MESIAC V RÁMCI SKUPINY SEPTEMBER:

Den pre moje mesto - slávnostné otvorenie ihrísk, exhibícia mládežníckych skupín (skejbordisti, hudobné skupiny, mažoretky, ľudové súbory) za prítomnosti médií, primátora a sponzorov.

HODNOTENIE:

DECEMBER:

■ Vianočná party + tombola pre účastníkov, rozdávanie reklamných predmetov, brožúry s prevedenými aktivitami a iné

Rozpočet:

Rozhodujúca časť projektu! Tu je potrebná len istá rutina.

Začneme tým, že si vezmeme kalendárny plán a zamyslíme sa nad nákladmi, ktoré budeme mať s každou aktivitou spojenou s projektom.

A DALEJ SI ODPOVIEME NA NASLEDUJÚCE OTÁZKY:

Je všetko, čo máme uvedené v rozpočte, spomenuté v cieľoch a programe?

Máme urobenú kalkuláciu t.j. spôsob, ako sme prišli k výsledným položkám?

Rovnajú sa príjmy výdajom?

Určili sme, z akých zdrojov pokryjeme výdaje?

PRÍKLAD:

ÚPRAVA /ODSTRAŇOVANIE SKLÁDOK:

1 nákladné auto / 6 ciest od čiernej skládky

ZAKÚPEN JE NÁRADIA 20 X 130 SKK......? SKK

Jeden tip navyše!

Počas seminárov v rámci grantových programov Mládež pre Európu a MLÁDEŽ sme použili metódu **ČO? AKO? PREČO?**

Vytvoríme si tabuľku (časti ako ráno, poobede, večer nahradíme dňami alebo týždňami - závisí od dĺžky).

	Deň 1	Ráno	ČO?	AKO?	PREČO?
		Poobede			
ſ		Večer			
	Deň 2.	Ráno			

Do každého riadku vpíšeme akú aktivitu ideme robiť, ako ju **PRESNE** prevedieme a prečo. Odpovieme si tak na otázku programu, metodiky a cieľa. Ciele, ktoré sme si stanovili na začiatku, musia byť viditeľné v takejto tabuľke. Inak sa stane presne to, na čo často upozorňujú výberové komisie: "Váš program nekorešponduje s cieľmi"

Projekt nemusí byť problém

Všetko je otázka praxe a chuti. A v neposlednom rade aj premysleného rozdelenia úloh. Aj projekt sa dá naučit tvorit. Ak vieme čo chceme a ako - nebude problém to aj napísat. Môže poháňat myšlienka, že urobíme dobrú vec...

 $^\prime \! A$ to už stojí za tých pár hodín nad písacím strojom či počítačom.

Propagácia nášho projektu

K úspešnému projektu patrí aj premyslená propagácia - šírenie informácií o našom projekte.

Načo ju vlastne potrebujeme?

Z TROCH DÔVODOV:

- dozvie sa o nás verejnosť
- získame sponzorov a podporu
- dáme sa dokopy ako tím

Platí pravidlo, že "bližšia košeľa ako kabát", a preto potrebujeme propagáciu v najbližšom okolí, lebo tu budeme potrebovať aj najväčšiu podporu.

Ako začať s propagáciou:

1. Vytvoríme si výraznú identitu

Nájdeme vhodný názov, dáme projektu meno. Pripravíme si nápaditý sumár, kde opíšeme zmysel nášho projektu. Môžeme pouvažovať aj nad mottom. Odborníci odporúčajú aj vytvorenie loga a vlastného hlavičkového papiera, na ktorom budeme zasielať všetku korešpondenciu do médií, sponzorom, partnerom a pod.

2. Určíme si jednu zodpovednú osobu za propagáciu

Niektorí ľudia majú prirodzené schopnosti prezentovať na verejnosti. Pokúsime sa vybrať niekoho spomedzi nás. Tá osoba bude komunikovať s médiami a organizovať stretnutia.

3. KOMUNIKÁCIA S MÉDIAMI

Je dôležité sa rozhodnúť **KEDY** komunikovať s médiami. Menej je niekedy viac, a preto by sme mali propagovať, len ak skutočne máme čo. Hyperpublicita je na škodu veci. Staneme sa ošúchanou témou. Tiež hrozí nebezpečenstvo, že práve v čase nášho projektu bude prebiehať nejaká veľká, zaujímavá akcia. Poradíme sa s odborníkmi, kedy je vhodné medializovať náš projekt.

4. VÝBER MÉDIA

Máme väčšiu šancu uspieť s naším príspevkom v regionálnej TV, novinách alebo rádiu. Regionálni redaktori vyhľadávajú príspevky z mesta a okolia, lebo je dokázané, že to ľudí viac zaujíma.

5. Tlačová správa

Je napísaná špeciálnym štýlom, jednoduchým, bez emócii. Ide o základné fakty, ktoré zasielame do médií (vymyslíme zaujímavý titulok). Ak je téma zaujímavá, redaktori sa sami ozvú a rozhodnú sa, či pripravia rozhovor, vlastný článok, alebo iba jednoduchú správu. Ak aj na prvú tlačovú správu médiá nezareagujú, nevadí. Budeme pripravovať tlačové správy z celého priebehu projektu a "pripomínať" sa médiám.

PRÍKLAD TLAČOVEJ SPRÁVY

THRISKÁ NAMIESTO SKLÁDKY

Skupina mladých ľudí z Hontianskej Porúbky pripravila projekt na konci ktorého budú na mieste súčasnej čiernej skládky multifunkčné ihriská pre širokú verejnosť. Prostredníctvom kampane mladí ľudia upozornia na zlú ekologickú situáciu a svojpomocne vybudujú malé športové plochy. Iniciatívu podporila samospráva a viaceré miestne firmy.

Aké formy propagácie môžeme použiť

Fantázii sa medze nekladú. Najbežnejšie v praxi sú:

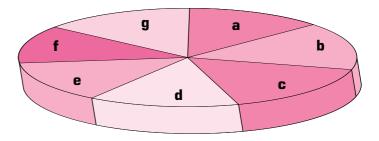
- produkcia vlastných letákov a iných propagačných produktov ako sú tričká, perá, plátenné tašky a pod.
- zorganizovanie recepcie alebo slávnostného obeda spojené s prezentáciou projektu,
- oslovenie miestnych osobností kultúrneho a spoločenského života s ponukou vykonávať funkciu "krstných rodičov",
- využiť veľké miestne akcie ako jarmoky, vystúpenia rôznych skupín a verejne propagovať projekt v krátkom vystúpení,
- ohlásiť sa na zasadnutí miestneho zastupiteľstva a aj miestnych politikov informovať a žiadať o podporu, vystavenie posteru o aktivite v obchodnom centre.
- ...veľa iných.

Odkiaľ na to vezmeme?

Najlepšia situácia je, ak máme prostriedky vlastné. Vo väčšine prípadov je nevyhnutné kumulovať prostriedky z rôznych zdrojov.

GRAF (KOLÁČ) O FINANČNÝCH ZDROJOCH, ZLOŽENÝ Z POLOŽIEK:

- a) vlastné prostriedky organizácie
- b) príspevok samosprávy
- c) vlastné aktivity
- d) nefinančné príspevky
- e) sponzori
- f) príspevky účastníkov
- g) grantové programy

Vlastné prostriedky organizácie

Väčšie organizácie, ktorých sme členmi a ktoré majú vlastné finančné prostriedky, budú určite ochotné podporit náš projekt. Je dôležité ho zaradiť do plánu práce a do rozpočtu. Musíme o tom začať rokovať dostatočne v predstihu, najlepšie na jeseň, kedy je obdobie príprav a plánovania.

Príspevok samosprávy

Od 1. júla 2002 prešli otázky spojené s deťmi a mládežou do kompetencie samospráv miest a obcí. A je nepochybne aj ich záujem podporovať aktívnych a iniciatívnych mladých ľudí. Preto naše prvé kroky budú smerovať za pracovníkom, ktorý má otázky mládeže v samospráve na starosti a predstavíme mu náš projekt. Tiež požiadame o možnosť zúčastniť sa na niektorom zasadnutí miestneho zastupiteľstva a prezentovať náš projekt. Je fakt, že aj samospráva má svoje plány a rozpočet a nie vždy je možné "vsunúť" do nich náš projekt. Preto začneme s lobovaním dostatočne zavčasu.

Vlastné aktivity

Je veľa možností ako si zarobiť aspoň nejaké prostriedky vlastnou prácou. Môžeme zorganizovať diskotéku alebo prehliadku amatérskych skupín, pôjdeme na brigádu, budeme za mierny poplatok doučovať mladších spolužiakov alebo strážiť deti, vyrobíme jednoduché predmety, ktoré budeme predávať spolu s informáciami o projekte, vymyslíme veselú pouličnú šou s hudbou a postermi o našom projekte a požiadame okoloidúcich o príspevok. A tak ďalej.

Nefinančné príspevky

Nefinančné príspevky sú nielen materiálne veci, ale aj rôzne zľavy. Veď za iných okolností by sme za ne museli zaplatiť. A preto kalkulujme aj s príspevkami ako odpustené prenájmy, zapožičanie aparatúry a požiadajme sponzorov o vyčíslenie hodnoty ich príspevku (ak je to možné, tak aj dokladom, listom sponzorstva a pod.). Hodí sa nám to nielen pri záverečnom vyúčtovaní rôznych grantov, ale aj ako dôkaz podpory pre iných, budúcich sponzorov.

Uvidia, že niekto iný nás už podporil a možno nabudúce tak urobia aj oni.

Sponzori

Sponzori môžu byť rôzni: domáce firmy, podnikatelia, ale aj zahraničné firmy s pobočkami. Tiež netreba zabúdať na podniky alebo inštitúcie, ktorých produkty súvisia s našou témou. Napríklad tí, čo majú v pláne vybudovať skateboardové ihrisko, by nemali zabudnúť na návštevu obchodu so športovými potrebami alebo oblečením.

O tom, ako sponzorov osloviť a aké postupy dodržať pred návštevou sponzora a po získaní sponzorstva, sú zhrnuté v časti Ako žiadať o podporu

Príspevky účastníkov

Darmo, je to pravda. Ľudia si vážia naozaj len to, do čoho investovali vlastné peniaze. A tak zavedieme systém pravidelných týždenných príspevkov pre tých členov našej skupiny, ktorí majú naozaj seriózny záujem o účasť a pomoc pri projekte. Nemusí ísť o veľkú sumu. Pri 10 členoch a 10 korunách za týždeň to bude počas polročnej prípravy už suma 2600 korún. A ak dáme do týždňa 20 korún - bude to...

MALÉ PENIAZE ROBIA VEĽKÉ!

Grantové programy

Zatiaľ najviac využívanou formou získavania financií sú rôzne grantové programy.

Grant je finančný príspevok, ktorý môžeme získať na základe predloženia písomného projektu, kde popisujeme čo, ako a za koľko chceme zrealizovať.

Grantový program je súťaž

Musíme si uvedomiť, že nikto nám nedá peniaze len tak. Tak ako podnikatelia svojím sponzorským príspevkom na ten ktorý projekt sledujú v prvom rade predaj svojich výrobkov a zisk pre svoje firmy, každý, kto vyhlasuje grantový program, má svoje vlastné ciele a priority. Niečo tým sleduje. Je to vlastne súťaž, ktorú vyhráva ten, kto predloží projekt, ktorý tieto priority splní najlepšie.

Na Slovensku je vela rôzných graniových programov. Ešie stále však nie toľko, aby pokryli záujem. Preto nečakajme. Že zaslaním projektu máme vyhrané a finančnú podporu istú.

Kde získať informácie?

Možno to bude pre niekoho prekvapením, že napríklad aj na miestnej samospráve, obecnom úrade. Miestni politici sa stretávajú na rôznych stretnutiach a mítingoch a o týchto veciach sa rozpráva pri obedoch a prestávkach na kávu. Určite zájdeme na samosprávu a spýtame sa, či nepočuli o zdroji, ktorý by sme mohli využiť na realizáciu nášho nápadu. Ďalšie informácie získame na rôznych úradoch či web stránkach ministerstiev. Cenné informácie poskytne IUVENTA, SAIA a európsky databázový systém Eurodesk. Grantové programy majú vlastné web stránky. Je dobré využiť vyhľadávacie programy ako www.google.com, www.yahoo.com, www.altavista.com alebo www.seznam.cz či www.zoznam.sk.

AKTUÁLNE GRANTOVÉ PONUKY SÚ UVEDENÉ AJ V PRÍLOHE TEJTO PUBLIKÁCIE.

Konzultácia s administrátorom

Každý grantový program niekto riadi. Buď je to nejaká organizácia alebo inštitúcia, ktorá má vlastné pravidlá, správnu radu, výberovú komisiu, formulár prihlášky a podobne. Ešte pred tým, ako si dohodneme stretnutie alebo telefonickú konzultáciu, preštudujeme si internetovú stránku alebo si dáme zaslať materiály, popisujúce kritériá programu. Zvážime, či je možné náš projekt podporiť z tohto programu, či zodpovedá požadovaným kritériám. Ak uvážime, že áno - navštívime administrátora (príp. zatelefonujeme) a predstavíme mu naše zámery. Administrátori vedia spravidla hneď povedať (ak vieme my dostatočne zrozumiteľne vyjadriť naše predstavy), či je reálna možnosť získať prostriedky na náš projekt práve z tohto grantového programu.

Ak nejde o dramatickú zmenu, môžeme tiež uvažovať o úprave nášho projektu, aby lepšie zodpovedal kritériám. Možno ide len o inú cieľovú skupinu, prípadne rozšírenie o ďalšie aktivity. Určite si dáme poradiť. Nebudeme presviedčať administrátora programu, že náš projekt je **MOŽNÉ** podporiť. Radšej sa poobzeráme po iných zdrojoch.

Ako žiadať o podporu

Ešte pred tým, ako začneme niečo podnikať v oslovovaní sponzorov, je potrebné v skupine rozhodnúť, koľko prostriedkov od koho chceme, zistiť si adresu a aj kto rozhoduje o udelení podpory a napísať list.

List sponzorom

List o získaní sponzorstva má obsahovať: opis skupiny (kto sme), kto sú naši partneri, čo chceme urobiť a s akým cieľom, čo sponzor získa a sumu/materiál ktorý požadujeme, kontakt na skupinu. List adresujeme na **KONKRÉTNU** osobu, so správnym titulom a správnou adresou. Ak sa po týždni nikto neozve, zavoláme a spýtame sa, či nemajú nejaké otázky. Zároveň požiadame o stretnutie.

Pred návštevou sponzora

Dobrý sponzor je -keď už nie na celý život - tak určite na dlhšie obdobie. Ak získame sponzora raz, je veľmi pravdepodobné, že nám druhýkrát nepovie **NIE**. Ale tiež, žiaľ, platí, že ak zlyháme pri prvej návšteve, žiadna druhá šanca už nebude. A preto nič nemôže byť ponechané na náhodu.

Ak sme nikdy neoslovili sponzorov, je dobré si to vyskúšať na nečisto pred kamarátmi, rodičmi. Môžeme požiadať aj nejakého sympatického učiteľa, či nás nevypočuje a neporadí niečo na zlepšenie dojmu.

VŽDY MÁME NA PAMÄTI, ŽE REPREZENTUJEME SKUPINU. ZODPOVEDÁ TOMU TEDA AJ OBLEČENIE, ÚČES, SPÔSOB REČI A SPRÁVANIE.

Pozor! My nežobreme!

Mladí ľudia (ale aj mnohí dospelí) sa často bránia oslovovaniu rôznych sponzorov. Pripadá im to trápne žiadať niekoho o finančnú alebo materiálnu podporu.

Ak otočíme svoje myslenie a povieme si, že ideme robit úžasnú, senzačnú, báječnú vec a ponúkame VŠETKÝM byt jej súčastou - aj naša žiadost o podporu bude vyzerat úplne inak:

- budeme hľadieť všetkým smelo do očí,
- budeme sa usmievať,
- budeme hovorit jasne, zrozumiteľne a určite nebudeme čítat!
- budeme stáť s vystretými plecami,
- budeme struční, (lebo chápeme, že menej je viac a ľudia, ktorým to hovoríme, majú iste aj inú prácu ako nás celý deň počúvať),
- nebudeme používať podmieňovací spôsob ani iný spôsob, ktorý by signalizoval, že snáď **POCHYBUJEME** o úspechu nášho projektu!? Slovíčka typu: chceli by sme... ak by nám to vyšlo, boli by sme radi ak...- nahradíme slovami: sme presvedčení...urobíme...zrealizujeme...po získaní prostriedok zriadime, vybudujeme a pod.,
- budeme vtipní a použijeme všetky možnosti na ilustráciu toho, o čom hovoríme: fotografie, grafy, štatistiky, rôzne príbehy.

NAVYŠE:

- Vopred porozmýšľame nad tým, čo nás spája so skupinou alebo človekom, ktorému náš projekt predstavujeme. Ľudia sa radšej zasadia o niečo, čo sa aj ich nejakým spôsobom dotýka. Preto použijeme vety ako : "podobne ako **VY**, aj my sme občanmi tohto mesta", "iste ste si aj **VY** všimli", "určite nemusíme práve **VÁM** vysvetľovať aká je situácia" a podobne.
- Pripravíme si 3 argumenty, ktoré zdôraznia význam a dopad nášho projektu. Niečo jednoduché a logické ako napr. " tým, že si upravíme plochu v parku, bude viac detí a ich rodičov a ostatných mladých ľudí park navštevovať aj vo večerných hodinách a už sa nikto nebude báť tadiaľ prechádzať. Bude tam nové osvetlenie a častejšie tam zájde aj polícia. "
- Všetci, ktorí náš projekt podporia, urobia to so zámerom niečo z toho získať. Preto už vopred máme pripravené, čo urobíme pre prezentáciu sponzora. A to samozrejme aj splníme!

 Vysvetlíme, kde plánujeme získať finančné zdroje, vymenujeme partnerov projektu (aj sympatizantov),
- rozdáme krátky opis projektu s adresou a kontaktnou osobou.
- Povieme jasne **ČO** príp. koľko financií požadujeme a **NA ĆO** to chceme použiť.
- Priložíme kópiu rozpočtu s kalkuláciou výdavkov.
- Snažíme sa skončit do 5 minút, lebo potom už pozornost poslucháčov prudko klesá.
- Ak je naša prezentácia dlhšia, na záver ešte zopakujeme najdôležitejšie fakty. Slová ako "na záver", "ešte skôr než skončím", "pár záverečných faktov" upozornia poslucháčov, že končíme a zbystria pozornosť.
- Zásadne **NENÚTIME** sponzorov sa hneď na mieste vyjadrit, či náš projekt podporia.
- Poďakujeme za pozornosť a poprajeme všetkým pekný deň.

Po získaní sponzorstva

Ak sme boli úspešní, naša "práca" so sponzormi / donormi ešte nie je ukončená. Práve naopak.

- Aj za najmenšiu čiastku poďakujeme listom. Veď nabudúce to môže byť oveľa viac.
- Plníme záväzky, ku ktorým sme sa zaviazali. Najmä tie spojené s propagáciou sponzora.
- Informujeme sponzorov o priebehu projektu a budeme ich pozývať na návštevy jednotlivých častí.
- Pošleme im pohľadnice na meniny či narodeniny, k novému roku a firemným sviatkom. Možno to zaváňa "zaliečaním sa" ale v skutočnosti je to **TAKMER** profesionálna práca so sponzorom. Tak si tiež dáme poradit, nie?
- Informáciu o ukončení projektu pošleme aj tým sponzorom, ktorí nám ničím neprispeli s menami našich sponzorov. Lebo príklady pritahujú.

Projekt sa stáva realitou...

Flexibilita po celý čas

Veľmi často sa stáva, že veci nejdú tak ako sme si ich naplánovali. Nie je to dôvod na rozčarovanie. Musíme prejaviť flexibilitu, pohotovosť a nájsť iné možnosti. Niekedy je potrebné zmeniť miesto, čas, prehodiť aktivity v programe, nahradiť jeden materiál druhým, pozvať iných hostí, nájsť iné firmy. Nebudeme sa kŕčovito pridržiavať plánu len preto, že sme si ho tak stanovili.

Nesmiene zabudnúť na dôležitú vec!

Ak sme získali finančné príspevky z grantových programov alebo od iných oficiálnych donorov, **INFORMUJEME** ich o aktuálnych zmenách. V niektorých prípadoch je potrebné požiadať o zmenu použitia grantu na iný účel ako bol pôvodne schválený. Týmto sa vyhneme mnohým problémom pri vyúčtovaní projektov. Všetky žiadosti si odložíme k dokumentácii projektu.

Byť pripravený nie je na škodu!

Aby sme sa pripravili na to, čo nás môže stretnúť - na jednom stretnutí si urobme tzv. katastrofický scenár. Vymyslíme si všetky rôzne problémy, ktoré nás môžu stretnúť a budeme na ne hľadať zároveň riešenia (odstúpi nám firma, neprídu ľudia, ochorie vedúci, skrachuje banka, rodičia nás nebudú púšťať na stretnutia). Môže nás to motivovať k tomu, aby sme sa správali a konali inak pri bežnej realizácii projektu. Budeme obozretnejší a pripravení.

VEĎ "ČO SA MÔŽE POKAZIŤ, SA SPRAVIDLA

Hurá! Máme problém!

S problémami počas projektu to môže vyzerať aj ako s ochranou životného prostredia. Všetci vieme, že je tu problém, ale akosi sa spoliehame jeden

na druhého. Niekto to snáď vyrieši. A problém vyzerá na konci tak ako na začiatku. Kríza sa stupňuje...

A.I POKAZÍ

MURPHY)

Ak sa problémy neriešia, môžu viesť až k rozpadu skupiny. Zvlášť ak sa usilujeme o niečo, čo nikto pred nami ešte nerobil. Stávame sa skeptickými, niektorí členovia začnú bojkotovať projekt.

Pozor!

Problém môže skupinu AJ zjednotiť, spojiť. A spojené sily znamenajú úspech!

Pozrine sa na to tak, že "KAŽDÝ PROBLÉM JE NAŠA ŠANCA"

Odpovede na všetky otázky sú určite v našich hlavách. Často nie sú viditeľné na prvý pohľad, musia vyplávať na povrch, musia dozrieť. K tomu je potrebná nielen tvorivosť, ale aj podpora celého tímu.

DIELNA BUDÚCNOSTI

Na túto metódu kreatívneho riešenia problémov potrebujeme jeden celý víkend. Najlepšie v prírode, na chate, alebo pod stanom. Odohráva sa v 3 základných fázach: **orientačnej, utopistickej a vo fáze rozhodnutí.**.

ORIENTAČNÁ FÁZA

Niektorých ľudí všetci prítomní nepoznajú, môžeme si prizvat hostí, priateľov, ľudí, ktorí sú ochotní sa na riešení problému podieľat. Predstavíme všetkých prítomných, stanovíme si pravidlá, definujeme problém.

Problém / problémy napíšeme na veľký poster, aby bol všetkým na očiach. Rovnako zapíšeme a vyvesíme základné pravidlá:

- Všetky nápady sa zachytia **PÍSOMNE.**
- Každý bude **KONKRÉTNY**.
- Nápady sú spoločné, nie sú ničím majetkom, nikto ich nevlastní. Každý môže rozvíjať nápad niekoho iného.
- KAŽDÝ nápad sa dá predstaviť ostatným. Žiaden nápad nemôže byť tak "hlúpy", že ho radšej nepovieme.
- Frázy, ktoré "zabíjajú" kreativitu, sú zakázané, ako napr. "to nepôjde", "to sa nedá", príp. "to sme už skúšali".
- Hovorí vždy len JEDEN.

Reálny pohľad

Prvý krok:

Pomenujme problém. Asi ako keď si hádžeme loptu, obracajme ho v mysli zo všetkých strán a z každej pomenujeme ako problém vidíme. Mali by sme to robiť na veľký papier a účastníci ukladajú písomne na papier svoj pohľad na problém, ktorý skomentujú.

Druhý krok:

Pomenujme dôvody vzniku. Čo sa stalo a kedy? Čo spôsobilo problém? Opäť písomne a s komentárom.

Tretí krok:

Hľadáme riešenie problému. Skupina sedí v kruhu, zaznamenáva si rôzne nápady a zameriava sa na to, čo sú silné stránky jednotlivých riešení a čo slabé. Niekedy totiž pre problémy nevidíme to pozitívne.

Počas prezentácie sa diskutuje a doplnia sa dalšie kartičky. V tejto fáze sa nesnažíme prijať nejaké konkrétne riešenie.

Nerobíme časový tlak, všetky nápady sa zachytávajú písomne. Môžeme použiť trojfarebné kartičky:

NÁPADY,

SILNÉ STRÁNKY, SLABÉ STRÁNKY.

Prestávka je nevyhnutná!

Pred prestávkou sa dohodneme, že nebudeme diskutovať o ničom, čo sme práve počuli a o čom sme hovorili. Môžeme zriadiť aj pokladničku na pokuty, kto pravidlo poruší. Radšej si pôjdeme zahrať volejbal, plávať, nákupy alebo iné voľnočasové aktivity. Cieľom je, aby sme získali odstup od toho, čo sme robili doteraz.

FÁZA UTÓPIE

V tejto časti víkendu sa zameriame na našu fantáziu, sny, priania a želania. Každý písomne predstaví svoje vízie ako by to malo v optimálnom prípade vyzerať, čo by som chcel cítiť, čo by som chcel zmeniť. Čas je dôležitý. Ideálne by bolo pokračovať až na druhý deň.

FÁZA ROZHODNUTÍ

Ešte raz sa preskúmajú všetky nápady riešenia problému. Nad každým návrhom sa skupina povinne ešte raz zamyslí. Potom sa skupina dohodne na 1 - 2 cestách, ktorými sa bude uberať a rozpracuje ich systémom: ako, kto, kde a kedy. Snažíme sa stanoviť si dátum, kedy by sme mohli očakávať výsledky.

Po skončení "Dielne budúcnosti" skupina pravdepodobne bude mať čo oslavovať.

Našli sme riešenia, máme plán, SME TÍM!!!

My ako účtovníci ? Nemožné!

Realizovať projekt znamená, že budeme pravdepodobne disponovať s určitým obnosom financií. Máme radosť, že sme ich získali. Na druhej strane je to ale obrovská zodpovednosť.

Ako to urobiť tak, aby sme na konci neboli v strese, že niečo nesedí?

- Spravíme si predpokladaný kalendárny plán výdavkov. Podľa programu projektu sa zamyslíme, kedy budeme aké výdavky očakávať.
- Dohodneme sa, kto bude mať v skupine zodpovednosť za **EVIDENCIU**.
- Všetky peniaze vložíme na zriadený samostatný účet a budeme pravidelne odkladať výpisy z účtu, aby sme nestratili predstavu ako na tom sme.
- Aj keď si všetci dôverujeme, budeme písomne zaznamenávať, kto, kedy a načo dostal peniaze. Všetky neminuté peniaze vrátime do pokladne alebo na účet.
- Všetky doklady si budeme odkladat. Žiadna škatuľa od topánok plná dokladov, ktoré lietajú kadetade.
- Doklady si budeme lepiť na osobitné papiere tak, aby sa neprekrývali a dali sa ľahko odfotiť a priložiť k záverečnému vyúčtovaniu sponzorského príspevku alebo pre oficiálnych donorov.
- Na jeden papier budeme lepiť len doklady podobného účelu: na cestovné, prenájom, nákup kancelárskych potrieb, nákup zariadení, faktúry za vykonanú prácu. Môžeme využiť aj papiere raz použité s čistou zadnou stranou. Na každom úrade ich majú nazvyš. Určite nám ich venujú.

Zriadenie účtu

Niektoré banky požadujú 200 korunový vklad, iné 500. Ako neformálna skupina potrebujeme, aby ho zriadil ten, kto má 18 rokov. Na základe občianskeho preukazu mu banka účet zriadi. Tiež sa dá dohodnúť taký spôsob, aby z účtu mohlo vyberať peniaze viac osôb. Pre prípad, že ten ktorý účet zriadil ochorie alebo nastanú iné nepredvídané okolnosti.

Propagácia priebehu projektu

Určite všetci poznáme ten pocit: aktivity projektu bežia ako na bežiacom páse, prišli rôzne problémy, veľa aktivít v škole, sem - tam viazne naša práca v tíme. Sú ale záväzky, ku ktorým sme sa zaviazali pred projektom a určité zásady, ktoré musíme dodržat. **Jedným z nich je propagácia.**

Ak na všetky nasledujúce otázky odpovieme ANO - je všetko v poriadku:

Prispievame pravidelne do miestnych médií?

Uviedli sme v každom mediálnom vstupe/článku našich sponzorov?

Vedia naši sponzori ako nám to ide?

Vyrobili sme všetky propagačné materiály, ktoré sme si stanovili v programe?

Posielame sponzorom a donorom kópie článkov a naše propagačné materiály?

Hodnotíme

Hodnotenie nemusí byť dôvodom na formálne sedenie v miestnosti. Môže byť súčasťou nášho spoločného víkendu "za odmenu", turistiky, soboty pri vode alebo posedenia pri táboráku. Tiež sme len ľudia a chceme sa BAVIŤ! Záver je teda ešte v nedohľadne, ale hodnotenie je pravidelne súčasťou nášho projektu. Prečo?

Povieme si NAHLAS, čo sa doteraz podarilo uskutočnit. Pochválime sa sami pred sebou a načerpáme sily a motivá-

ciu do ďalších etáp.

Povieme si aj to, čo nešlo dobre, alebo nie tak, ako by sme si želali. O všetkom musíme hovoriť otvorene: Čo spôsobilo problémy? Čo musíme zlepšiť nabudúce? Nezvláda niekto z tímu úlohy, ku ktorým sa zaviazal? Potrebuje pomoc?

PRÍKLAD HODNOTENTA:

NAPÍŠTE SI NA PAPIER. AKÁ AKTIVITA SA VÁN V RÁNCI PROJEKTU PODARILA A ZAMYSLITE SA NAD TÝM. ČO STE SA PRI TOM NAUČILI.

POROZNÝŠĽAJIE. AKO SIE SA VY AKO OSOBNOSTI ZMENILI POČAS PROJEKTU.

Blíži sa koniec projektu

Každý plán má svoj začiatok a koniec. Vedeli sme to, už keď sme sa púšťali do projektu. Koniec sa blíži a nás čaká ešte niekoľko nie veľmi príjemných, ale nevyhnutných vecí, spojených s ukončením projektu.

Každému ukončeniu projektu predchádza priebežné hodnotenie. To už máme za sebou. Tiež požiadame našich partnerov, prípadne sponzorov, o ich pohľad na naše "účinkovanie". Všetky hodnotenia si odložíme.

Porozmýšľame nad najvhodnejšou formou záverečnej správy. Je to veľmi dôležité! Nielen pre tento projekt, ale aj pre tie nasledujúce. Zaujímavá záverečná správa nám pomôže nielen "zaspomínat" na projekt v budúcnosti, ale je to vhodný propagačný materiál pre budúcich sponzorov alebo oficiálne návštevy.

ČO MÁ OBSAHOVAŤ ZÁVEREČNÁ SPRÁVA?

- myšlienka, ktorá bola na samom začiatku projektu
- naše ciele a predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
- opis jednotlivých aktivít projektu
- hodnotenie skupiny aj verejnosti
- kto prispel k tomu, že projekt sa stal realitou (sponzori, granty a pod.)
- fotografie, grafy, kresby
- glosy a vtipné situácie, ktoré v priebehu projektu nastali
- naše adresy a kontakty

Takúto záverečnú správu môžeme spokojne "krstit" na spoločnej recepcii pre sponzorov a sympatizantov.

VEĎ JE TO TAKMER UMELECKÉ DIELO.

Na druhej strane musíme rátať s tým, že pre potreby oficiálnych donorov ako grantové programy, samosprávu alebo iné inštitúcie bude potrebné vypracovať záverečnú správu na samostatných a k tomu určených tlačivách. Už pri získaní podpory sa preto informujeme o forme a termíne, ako a dokedy je potrebné finančné prostriedky zúčtovať.

Písanie rôznych záverečných správ pre rôzne subjekty je síce otrava, ale uvedomujeme si, že každý z nich mal svoje špecifické ciele, ktoré podporou projektu sledoval. Iste sú zvedaví ako to šlo a či sa nám práve ich ciele podarilo splniť. Preto každému donorovi budeme venovať rovnakú pozornosť. Vypracujeme správu, zašleme a budeme sa informovať, či nie je potrebné zodpovedať na nejaké otázky. Ak áno, urobíme to.

Finančné vyúčtovanie projektu je rovnako dôležité. Keďže sme viedli podrobnú evidenciu výdajov, vieme presne ako na tom sme. Ak sme zistili, že nejaké finančné prostriedky ešte máme, pouvažujeme o ich využití na prospech propagácie alebo hodnotenia projektu.

Záverečnú správu a finančné vyúčtovanie pripravíme vo viacerých kópiách a zašleme oficiálnym donorom. Všetky doklady budeme mať odložené po dobu 5 rokov. Také sú väčšinou limity na úschovu dokladov.

KRUH SA NIKDY NEKONČÍ...

Keď sa nám raz podarilo úspešne realizovať projekt, určite budeme mať chuť pustiť sa do nového. Zvlášť ak už presne vieme čo máme robiť. **Naučili sme sa toľko vecí, že by to bolo škoda nevyužiť!**

VIENE, že projekt nemôže stáť a padať na jednej osobe.

VIENE sa v skupine dohodnúť čo ideme robiť, prečo a ako. V jednote je sila!

VIEME ako propagovať projekt v médiách.

VIENE projekt prezentovať verejnosti aj sponzorom.

VIENE ako napísať prihlášku do grantového programu.

VIEME si vyrátať koľko nás projekt bude stáť.

VIEME, ktoré grantové programy existujú a aj ako žiadať o podporu rôznych donorov.

VIEME riešiť problémy počas projektu.

VIEME projekt vyhodnotiť a zúčtovať.

NAVYŠE SME ZAŽILI TEN ÚCHVATNÝ POCIT, Ž*E NIEČO VLASTNÝMI SILAMI DOKÁŽEME.

PRÍLOHY

O IUVENTE

IUVENTA je organizácia Ministerstva školstva SR - pôsobí od roku 2001 v oblasti implementácie štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži. Realizuje výskumnú činnosť, vzdelávanie v oblasti práce s deťmi a mládežou, zabezpečuje informácie z danej oblasti a podporuje mobilitu mládeže.

NAFYD - odbor rozvoja - sa zaoberá otázkami výskumu, vzdelávania v oblasti aktívneho využívania voľného času a participácie, prácou so znevýhodnenými skupinami mládeže ako aj vzdelávaním v oblasti výchovy k zdravému životnému štýlu.

Tvorba informačných materiálov, otázky podpory štátu mimovládnym organizáciám, príprava a realizácia predmetových a postupových sútaží sú v centre záujmu **NAFYI** - odboru informácií.

NAFYM- odbor mobility je poverený administráciou grantového programu Európskej únie **MLÁDEŽ**, pričom pozorne sleduje aj nové trendy v chápaní a rozvoji mládežníckej mobility a iniciuje ich implementáciu na slovenskej mládežníckej scéne.

luventa aj naďalej poskytuje priestory štátnych účelových zariadení na realizáciu pravidelných a príležitostných aktivít pre deti a mládež (krúžky, kluby, podujatia pre verejnosť), ako aj na realizáciu projektov určených pracovníkom s mládežou.

tel.: 02/60253112, fax: 02/65422121,

e-mail: iuventa@iuventa.sk, internet: www.iuventa.sk

Adresa: IUVENTA,

Karloveská 64, 842 58 Bratislava 4

EURODESK

EURODESK je informačný servis Európskej únie určený pre mladých ľudí a všetkých tých, ktorý s nimi pracujú. EURODESK sumarizuje a sprehľadňuje európske informácie tak, aby boli zrozumiteľnejšie pre určené skupiny. Všetky informácie sú poskytované bezplatne, na základe telefonickej, písomnej alebo faxovej žiadosti, pričom väčšina z poskytovaných informácií sa nachádza práve na stránke **www.eurodesk.sk.** Projekt EURODESK je financovaný zo zdrojov EÚ, v rámci programu EÚ MLÁDEŽ, prostredníctvom Akcie 5 - Podporné opatrenie. Na jeho spolufinancovaní na Slovensku sa podieľa IUVENTA.

Aké informácie nájdete na stránke EURODESKU? Informácie o práci, štúdiu a trávení voľného času v zahraničí, rôzne grantové programy podľa kľúčových slov a krajiny Európskej únie. V rámci EURODESKU vznikol aj zaujímavý projekt pre tých, ktorí nemajú pravidelný prístup na internet. V spolupráci viacerých krajín vznikol projekt, ktorého výsledkom je CD ROM so základnými informáciami, ktoré je možné získať aj na web stránke EURODESKU - **www.eurodesk.sk**

Prehľad grantových programov na podporu tvorby miestnych projektov (Údaie sa sú z roku 2002 a v ďalších rokoch sa môžu zmeniť - overte si ich aktuálnosť)

Program Pro Slovakia

Účelom programu je podnecovať a podporovať kultúrne aktivity, programy a iniciatívy celospoločenského významu podľa oblastí - architektúra, divadelníctvo, hudba, kinematografia a video, krásna literatúra - umelecký preklad, miestna a regionálna kultúra, múzeá a galérie, výtvarníctvo, úžitkové umenie a dizajn, pamiatková starostlivosť, rozhlasová a televízna tvorba, tanečná kultúra, vedecká a odborná literatúra, kultúrne aktivity vysokých škôl a knihovníctvo.

Termín: žiadosti na podporu projektov sa podávajú vždy do 30.11. predchádzajúceho

roku, na rok 2003 do 30.11.2002.

Kontakt: telefón: 02 / 5939 1622, 5939 1623 (priame linky),

02 / 5939 1111 (informator MK SR), fax: 02 / 5939 1673,

e-mail: sfk@gov.sk, internet: www.culture.gov.sk.

Adresa: Ministerstvo kultúry SR

odbor Pro Slovakia Námestie SNP 33 813 31 Bratislava 1

Protidrogový fond

Finančné prostriedky poskytuje fond fyzickým i právnickým osobám podľa priorít, ktoré sú určené každoročne radou Protidrogového fondu na základe odporúčania Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog. Na rok 2003 sú určené tieto prioritné oblasti: protidrogová prevencia, liečebná starostlivosť, resocializačná starostlivosť, masmediálna politika.

Termín: všetky projekty so žiadosťou o poskytnutie prostriedkov z protidrogového fondu

na rok 2003 je potrebné predložiť do 31.10.2002.

Kontakt: Mgr. Michaela Velická, telefón: 02 / 5729 7209, telefón/fax: 02 / 5729 7207,

www.government.gov.sk/csaky/, www.protidrogovyfond.sk.

Adresa: Protidrogový fond

Pražská 11

816 36 Bratislava 1

Know How Fond - Program malých grantov

Prostredníctvom programu podporuje fond malé jednorazové projekty. V roku 2002 je Program malých grantov orientovaný na: sociálne znevýhodnené skupiny, problematiku menšín, oblasť komunitného rozvoja, rozvoj tretieho sektoru, environment.

Termín: podávanie žiadostí o grant je priebežné, vyžaduje sa konzultácia.

Kontakt: Jarmila Sviteková, Alan Anstead,

telefón: 02 / 5441 9632-3, fax: 02 / 5441 0003,

e-mail: jarmila.liskova@fco.gov.uk, http://www.britemb.sk.

Adresa: Britské veľvyslanectvo

Sekcia Know How Fond

Panská 16

811 01 Bratislava1

Nadácia Markíza

Môže poskytnúť finančné prostriedky na zaujímavé projekty a podujatia jednorazové i cyklické, osobitne humanitného charakteru. V každej žiadosti treba jasne uviesť cieľ a zameranie, bližšiu špecifikáciu v priloženom projekte.

Termín: žiadosti možno podávať priebežne v písomnej podobe.

Kontakt: Andrea Gbelcová, telefón: 02 / 6827 4600, 6827 4601,

fax: 02 / 6827 4602, e-mail: nadacia@markiza.sk,

internet: www.nadacia.markiza.sk.

Adresa: Nadácia Markíza

Bratislavská 1/A

P.O.Box 7

843 56 Bratislava 48

Nadácia Emílie Kováčovej

Nadácia je zameraná na pomoc detom a dospelým s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na trvalú pomoc iných. Podporuje rozvoj tvorivých a umeleckých schopností všetkých detí a mladých talentovaných ľudí, kultúrne aktivity, vzdelanostné a ekonomické povznesenie vybraných sociálnych skupín a ochranu ľudských práv každého občana.

Žiadateľ: fyzické a právnické osoby.

Termín: žiadosti sa podávajú priebežne v písomnej podobe.

Kontakt: Prof. Ing. Emília Kováčová, PhD., Mgr. Katarína Salayová,

telefón / fax: 02 / 5293 2878.

Adresa: Nadácia Emílie Kováčovej

Štúrova 6

811 02 Bratislava 1

Nadácia Matice slovenskej

Môže poskytnúť finančné prostriedky na zaujímavé projekty a podujatia, tematicky zamerané na:

ochranu prírody a pamiatok, muzeálnych zbierok, ktoré sa viažu na históriu Slovenska,

podporu budovania expozícií muzeálnych zbierok a dokumentácie súvisiacej s históriou Slovákov,

tvorbu literárnych, hudobných, dramatických, výtvarných diel, zameraných na rôzne oblasti života Slovákov a na potreby škôl

podporu výučby slovenského jazyka na území, kde žijú Slováci v menšine,

na propagáciu slovenskej kultúry, oslavy národovcov, organizovanie literárnych, hudobných a výtvarných súťaží orientovaných na bohatstvo slovenského jazyka a prínos pre slovenský národný život,

ako i na projekty realizované na národnostne zmiešanom území.

Termín: projekty sa podávajú priebežne na predpísanom formulári,

napr. prostredníctvom miestnych odborov Matice slovenskej.

Kontakt: Marta Havlíková, telefón / fax: 02 / 5296 7828.

Adresa: Nadácia Matice slovenskei

Dunajská 18

812 51 Bratislava 1

Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation

Hlavným cieľom nadácie je rozvoj občianskej spoločnosti na Slovensku. Jej činnosť je zameraná na podporu humanitných aktivít, vzdelávacích iniciatív a programov v oblasti školstva, zdravotníctva, umenia, kultúry, manažmentu, médií, ľudských práv, ako aj na rozvoj intelektuálnej spolupráce krajín strednej a východnej Európy.

Podpora klubov rómskej mládeže

Grantový program je určený predovšetkým aktívnym klubom rómskej mládeže a jeho hlavným cieľom je pomôcť rómskej mládeži do 26 rokov aktívne využívať voľný čas a umožniť im stretávať sa v kluboch a krúžkoch. Projekty by mali byť orientované na vzdelávacie aktivity (prednášky, besedy, kurzy), osvetové aktivity (zdravotnícka výchova, sexuálna výchova), aktivity na využitie voľného času (divadlo, tanec, šport).

Kontakt: Irena Věchtová. NOS - OSF Prešov. telefón/ fax: 051 / 7732 469.

e-mail: osf.presov@nextra.sk, internet: http://www.osf.sk.

Termín: uzávierka do 04.10.2002.

Ziadateľ: mimovládne neziskové organizácie, obecné úrady, osvetové strediská, kultúrne centrá, cirkevné inštitúcie.

Ženy v spoločnosti

Vzdelávací grantový program, ktorého cieľom je podporiť projekty, ktoré napomáhajú zlepšiť postavenie žien v spoločnosti a tým podporujú rovnosť šancí a rovnoprávnosť pohlaví ako neoddeliteľnú súčasť otvorenej demokratickej spoločnosti. Prednostne sú vítané projekty zamerané na dodržiavanie ženských práv v praxi, prevenciu násilia páchaného na ženách a dievčatách, projekty podporujúce rovnosť príležitostí v každej sfére života (informačné aktivity, poradenstvo), projekty orientované na vzdelávanie a prácu s dievčatami a mladými ženami.

Žiadateľ: mimovládne neziskové organizácie, verejná správa, školy.

Termín: termín bude aktualizovaný v januári 2003.

Kontakt: Viera Klementová, NOS - OSF Bratislava, telefón: 02 / 5441 6913, 5441 4730, kl. 114, fax: 02 / 5441 8867,

e-mail: viera@osf.sk. internet: http://www.osf.sk.

Harm Reduction Program

Program je zameraný na podporu aktivít týkajúcich sa znižovania škôd spôsobených užívaním drog, s dôrazom na injekčné užívanie, prevenciu vzniku epidémie HIV a iných krvou prenosných ochorení v rámci rizikových skupín obyvateľstva, ochranu komunity a prácu so skupinami s rizikovým správaním.

Žiadateľ: zdravotnícki a sociálni pracovníci v oblasti závislostí, mimovládne neziskové organizácie, ktoré pôsobia v tejto oblasti.

Termín: uzávierka prihlášok priebežne.

Kontakt: Tatiana Hičárová, telefón: 02 / 5441 6913, 5441 4730, kl. 117, fax: 02 / 5441 8867,

e-mail: janka@osf.sk, osf@osf.sk, internet: http://www.osf.sk.

Debatné kluby

Cieľom programu je rozvoj rétorických schopností, kritického myslenia, názorovej tolerancie, schopností komunikácie študentov:

tréningy pre pedagogických pracovníkov, ktorí chcú viesť debatné kluby,

tréningy pre rozhodcov debatných súťaží,

organizovanie debatných súťaží v anglickom a slovenskom jazyku.

Žiadateľ: študenti SŠ, pedagogickí pracovníci, mimovládne neziskové organizácie.

Termín: uzávierka prihlášok priebežne.

Kontakt: Katarína Koubeková, NOS - OSF Bratislava, telefón: 02 / 5441 6913, 5441 4730, kl.110, fax: 02 / 5441 8867.

e-mail: katrin@osf.sk, internet: http://www.osf.sk.

Nadácia pre deti Slovenska

Poslaním nadácie je podporovať mnohostranný rozvoj osobnosti dieťaťa a mladého človeka. Realizuje to prostredníctvom podpory kvalitných a zaujímavých programov, ktoré citlivo a tvorivo reagujú na potreby detí a mladých ľudí preventívnou osvetou, ale aj formou priamej finančnej pomoci. Nadácia pre deti Slovenska sa projektom Hodina deťom snaží motivovať čo najviac organizácií, ktoré s deťmi pracujú, aby sa o podporu uchádzali a svoju činnosť profesionalizovali.

Grantový program Hodina deťom

Dlhodobým cieľom grantového programu je každoročne rozdeľovať finančné prostriedky z Fondu Hodina deťom na včasnú, účinnú a trvalú pomoc pre všetky deti a mladých ľudí na Slovensku vo veku od 5 do 20 rokov. Sú určené na podporu konkrétnych projektov v nasledujúcich oblastiach:

deti telesne, duševne alebo zmyslovo postihnuté, dlhodobo choré:

aktivity zamerané na integráciu postihnutých detí do reálneho života,

budovanie a rozvoj schopností a zručností podporujúcich integráciu,

deti žijúce mimo vlastnej rodiny:

podpora života detí v rodinnom prostredí,

aktivity podporujúce budovanie stabilných vzťahov detí,

aktivity zamerané na integráciu detí, žijúcich dlhodobo v ústavnej starostlivosti, do reálneho života a na budovanie schopností a zručností podporujúcich takúto integráciu,

deti týrané, zneužívané a zanedbávané:

preventívne programy,

krízová intervencia.

starostlivosť o dieťa a riešenie jeho problémov,

deti ohrozené a trpiace rôznymi formami závislostí:

preventívne programy,

krízová intervencia,

resocializácia.

deti ulice:

práca s deťmi, ktoré sú nútené napĺňať svoje potreby mimo rodinu v prípade jej zlyhania alebo mimo inštitúcie, do starostlivosti ktorei sú zverené.

Luízová intervencia

krízová intervencia,

práca s deťmi utečencov,

deti, ktoré nemajú kde tráviť voľný čas:

dobrovoľná pomoc detí a mládeže druhým,

mimoškolské aktivity detí v mestách a na vidieku,

práca s nezamestnanou mládežou.

Žiadateľ: mimovládne organizácie, samosprávy, cirkevné inštitúcie a štátne organizácie, ktoré musia mať právnu subjektivitu

a vykazovať pravidelnú celoročnú činnosť. Organizácia je povinná prekonzultovať každý projekt s pracovníkmi Nadácie

pre deti Slovenska, alebo s regionálnymi spolupracovníkmi nadácie.

Termín: február 2003.

Kontakt: Lucia Štasselová, výkonná riaditeľka, e-mail: lucia@nds.sk,

Lucia Vakulová, programová manažérka, e-mail: lucka@nds.sk, Lucia Gvozdjáková, manažérka kampane, e-mail: lucija@nds.sk, telefón: 02 / 5263 6461, 5263 6471, fax: 02 / 5263 6462,

e-mail: nds@nds.sk, internet: http://www.hodinadetom.sk, www.nds.sk.

Adresa:

Nadácia pre deti Slovenska Grantový program Hodina detom

Heydukova 3

811 08 Bratislava 1

Tvoja zem

Cieľom grantového programu je zvýšenie účasti verejnosti na aktivitách mimovládnych organizácií a správe vecí verejných v štyroch oblastiach:

Program inštitucionálneho posilnenia MNO.

Obhajoba záujmov tretieho sektora.

Obhajoba občianskych záujmov.

Filantropia.

Ženy.

Program inštitucionálneho posilnenia (PIP)

Zmyslom programu je zvýšiť inštitucionálnu a finančnú udržateľnosť mimovládnych neziskových organizácií pre tretí sektor na Slovensku.

Žiadateľ: neziskové mimovládne organizácie.

Termín: 14.10.2002.

Kontakt: Boris Strečanský, telefón: 0903 403 362, e-mail: strecansky@changenet.sk.

Obhajoba záujmov tretieho sektoru

Cieľom programu je podporovať aktivity mimovládnych neziskových organizácií a občianskych skupín, zamerané na zlepšenie ich právneho, fiškálneho a spoločenského postavenia v slovenskej spoločnosti.

Žiadateľ: neziskové mimovládne organizácie.

Termín: 14.10.2002

Kontakt: Marcel Zajac, telefón / fax: 02 / 5441 9571, 0905 529 285,

e-mail:zajac@changenet.sk, internet: http://tvojazem.sk.

Obhajoba občianskych záujmov

Program má snahu zvýšiť transparentnosť rozhodovacích procesov na

všetkých úrovniach tak, aby tie skupiny, ktorých sa rozhodovací proces týka, mali možnosť sa do neho efektívne zapojiť. Témy programu sú ľudské práva, životné prostredie, prístup k informáciám, korupcia a klientelizmus, decentralizácia.

Žiadateľ: mimovládne organizácie s právnou subjektivitou - nadácie, občianske združenia, neziskové verejnoprospešné organizácie.

Termín: 14.10.2002.

Kontakt: Peter Medved, telefón: 048 / 4145 478, fax: 048 / 4145 259,

e-mail: medved@changenet.sk, internet: http://tvojazem.sk

Adresa:: Nadácia Ekopolis Robotnícka 6 974 01 Banská Bystrica

Košice: ETP-S

Pražská 2

040 01 Košice telefón/ fax: 055/ 760 107, e-mail: etpke@changenet.sk.

Bratislava: ETP Slovensko

811 03 Bratislava 1

ETP Slovensko

aktivity Suché mýto 19

Adresa:

Centrum pre filantropiu a neziskové aktivity Suché mýto 19 811 03 Bratislava 1 telefón/ fax: 02/ 5441 9571.

Centrum pre filantropiu a neziskové

e-mail: etp@changenet.sk.

Filantropia

Program sa zameriava na dva typy projektov - komunitný rozvoj a komunitná filantropia. Cieľom programu je prispiet k zvýšeniu účasti občanov miest a obcí v aktivitách zameraných na zlepšovanie kvality života, riešenie otázok miestneho záujmu, posilňovanie sociálneho kapitálu, rozvíjanie kultúry dávania a dobrovoľníctva.

Žiadateľ: mimovládne organizácie s právnou subjektivitou - nadácie,

občianske združenia, neziskové verejnoprospešné organizácie.

Termín: uzávierka prijímania projektov je 14.10.2002.

Kontakt: Marcel Zajac, telefón/ fax: 02 / 5441 9571, 0905 529 285,

e-mail: zajac@changenet.sk, internet: http://tvojazem.sk.

Adresa: ETP Slovensko

Centrum pre filantropiu

a neziskové aktivity Suché mýto 19 811 03 Bratislava 1

Občania obci

Grantový program na podporu vidieka je určený obyvateľom vidieka z obcí, alebo samostatných častí obcí, kde počet obyvateľov nepresahuje 1 500. Cieľom programu je zvýšiť účasť občanov vidieka na rozhodovaní a skvalitňovaní života v obci, preto nápad, ktorý chcete uskutočniť, musí byť všeobecne prospešný pre ľudí, miesto a komunitu, kde ho chcete uskutočniť.

Žiadateľ: mimovládne neziskové organizácie, neformálne skupiny občanov,

fyzické osoby.

Termín: uzávierka prijímania projektov je 30.09.2002. **Kontakt:** Milan Hronec, telefón / fax: 048 / 4145 478.

e-mail: hronec@changenet.sk, internet: http://www.tvojazem.sk.

Kontakt: Miroslav Pollák, telefón / fax: 055 / 6445 123,

e-mail: pollak@changenet.sk, internet: http://www.tvojazem.sk.

Adresa: Nadácia Ekopolis
Robotnícka 6

974 01 Banská Bystrica

Adresa: ETP - Slovensko Pražská 2

040 11 Košice

Ženy

Program "Ženy" je pokračovaním programu "Ženy - menšiny - tolerancia", ktorý sa realizoval v rokoch 1999 až 2002. Cieľom programu je motivovať ženské iniciatívy k tomu, aby uskutočňovali aktivity zamerané na zlepšenie postavenia žien na Slovensku. Podporované sú aktivity, ktoré prispejú k eliminácii násilia páchaného na ženách a rovnosti príležitostí. Snahou programu je zároveň inštitucionálne posilniť ženský sektor.

Žiadateľ: mimovládne neziskové organizácie.

Termín: uzávierka prijímania projektov je 14.10.2002.

Kontakt: Zuzana Thullnerová, telefón / fax: 02 / 5441 9571, 0905 313 313,

e-mail: thullnerova@changenet.sk, internet: http://www.tvojazem.sk.

Banská Bystrica, Košice: adresy a kontakty ako v programe "Obhajoba občianskych záujmov".

Adresy: ETP Slovensko Suché mýto 19 811 03 Bratislava 1

Komunitná nadácia Zdravé mesto

Prioritou nadácie je aktívna pomoc pri zlepšovaní zdravého životného štýlu a pomoc pri riešení otázok a problémov miestnej komunity. Cieľom týchto aktivít je posilňovanie účasti verejnosti na riešení problémov dotýkajúcich sa životného prostredia a kvality života v mestách a okresoch Banská Bystrica a Zvolen.

Žiadateľ: občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie so sídlom v mestách a okresoch Banská Bystrica a Zvolen, neformálne skupiny občanov (minimálne traia).

Termín: pred uzávierkami podávania žiadostí, ktoré sú vždy 15.03., 15.05., 15.09., 15.11. (platné aj v roku 2002) je potrebná predbežná konzultácia projektu.

Kontakt: Banská Bystrica: Lívia Haringová, telefón: 048 / 4156 059, 4125 713, fax: 048 / 745 259,

e-mail: nzmbb@changenet.sk,

internet: http://www.changenet.sk/nzmbb,

Zvolen: Viera Valovičová, telefón: 045 / 5323 165,

e-mail: valovicova@changenet.sk,

internet: http://www.changenet.sk/nzmbb.

Aktualizované k 30. 09. 2002,

Simona Krištofová a RNDr. Gabriela Gašparíková,

luventa - NAFYI, Karloveská 64,

842 58 Bratislava 4.

Adresy: Komunitná nadácia

Zdravé mesto Banská Bystrica

Námestie SNP 15

974 01 Banská Bystrica

Komunitná nadácia Zdravé mesto Zvolen Študentská 32 960 01 Zvolen

Vydala: IUVENTA

Text: Jana Miháliková Jazyková korekcia: Martin Libjak

Grafická úprava: compART, s.r.o.

Tlač: MiRe